

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1436/2531

กรมตำรวจโจทก์ จ.ส.ต. เหมือน นาม วิเศษ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.ระชากร มาตรา 121, พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2508
มาตรา 27

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์เป็นกรมในรัฐบาล อธิบดีซึ่งเป็นผู้แทนของกรมโจทก์มอบอำนาจให้ผู้หนึ่งผู้ใดฟ้องคดีแทน
ดังนี้อากรสำหรับการมอบอำนาจซึ่งกรมโจทก์เป็นฝ่ายที่ต้องเสียจึงเป็นอันไม่ต้องเสียตาม
ประมวลรัษฎากร มาตรา 121 โจทก์มีอำนาจฟ้อง จำเลยที่ 3 ได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ 4 ให้มี
หน้าที่และรับผิดชอบโดยตรงในด้านการเงินและทะเบียนยานพาหนะ แต่จำเลยที่ 3 ไม่เคย
ตรวจตราอย่างใกล้ชิดในการเก็บรักษาเงิน และไม่ดูแลในการนำเงินส่งคลังให้เป็นไปตามระเบียบ
เป็นการประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 ฉวยโอกาสยักยอกเงินของทางราชการไป จึง
เป็นการละเมิดต่อโจทก์ จำเลยที่ 4 มีตำแหน่งเป็นผู้กำกับการตำรวจภูธร ย่อมต้องมีหน้าที่
รับผิดชอบงานในหน่วยราชการที่ตนมีหน้าที่ควบคุมอยู่ แม้จะมอบหมายหน้าที่การเงินให้จำเลยที่
3 ดูแลแทน จำเลยที่ 4 ก็ยังต้องมีหน้าที่ดูแลมิให้เกิดการเสียหาย เมื่อจำเลยที่ 4 ปล่อยปละละเลย
ไม่ปฏิบัติตามระเบียบในการรักษาเงินโดยไม่เก็บรักษา ญญแจไว้กับตนกลับมอบให้จำเลยที่ 3 ซึ่งถือ
ญญแจอยู่อีก 1 ดอก เป็น การเปิดช่องให้มีการยักยอกเงินสะดวกขึ้นเมื่อมอบหมายให้จำเลยที่
3ปฏิบัติหน้าที่แทนตนก็มิได้ตรวจตราควบคุมดูแลการนำเงินเข้าและออกจากที่เก็บตลอดจนมิได้
ตรวจสอบทะเบียนเงินยืมและเร่งรัดให้มีการส่งใบสำคัญหักล้างเงินยืมตามระเบียบจนเป็นเหตุให้
จำเลยที่ 1 และที่ 2 ร่วมกันปลอมใบยืมและเบิกเงินไปโดยผิดระเบียบถึง 29 ครั้ง ถือว่า เป็นความ
ประมาทเลินเล่อ เมื่อเกิดความเสียหายอันเป็นผล ของความประมาทเลินเล่อดังกล่าวจำเลยที่ 4 จึง
ต้องรับผิดชอบ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยทั้งสี่ซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจ กองกำกับการตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา
อันเป็นหน่วยงานของโจทก์ ได้กระทำความผิดต่อโจทก์โดยจำเลยที่ 1 ได้ทำสัญญารับรองการยืม
เงินปลอมเพื่อยืมเงินตรงไปราชการในนามของตนรวม 12 ฉบับและในนามของบุคคลอื่นอีก 17
ฉบับ แล้วนำสัญญาดังกล่าวแสดงต่อจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นสมุห์บัญชีมีหน้าที่เก็บรักษาเงินและทำบัญชี
รับจ่ายเงินทุกประเภทแล้วจำเลยทั้งสองร่วมกันเบียดบังเอาเงินค่าภาษีรถยนต์และค่าธรรมเนียม
ล้อเลื่อนซึ่งโจทก์จัดเก็บมาไปเพื่อประโยชน์ของจำเลยทั้งสองรวมเป็นเงิน 337,600 บาทต่อมา
จำเลยที่ 1 ส่งเงินใช้คืนโจทก์เป็นเงิน 10,560 บาท คงเหลือเงินที่จำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบใช้คืน
เป็นเงิน 327,040 บาท จำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นรองผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมาและจำเลย
ที่ 4 ซึ่งเป็นผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชาและรับผิดชอบ
การปฏิบัติงานของจำเลยที่ 1 ที่ 2 ได้ประมาทเลินเล่อไม่ควบคุมให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 ปฏิบัติงานให้
เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เป็นเหตุให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 ทุจริต เบียดบัง ยักยอกเงิน
จำนวนดังกล่าวเป็นประโยชน์ส่วนตน จึงต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อโจทก์ โจทก์เรียกร้องให้จำเลยทั้งสี่
ร่วมกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวแก่โจทก์แล้วแต่จำเลยเพิกเฉยขอให้ศาลพิพากษาให้จำเลยทั้งสี่

คดีใช้เงินคืนแก๊ว 327,040 บาท พร้อมดอกเบี้ย จำเลยที่ 1 ที่ 2 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาจำเลยที่ 3 ที่ 4 ให้การว่าหนังสือมอบอำนาจท้ายฟ้องไม่สมบูรณ์ ฟ้องโจทก์เคลือบคลุม จำเลยทั้งสองไม่ได้ประมาทเลินเล่อและฟ้องโจทก์ขาดอายุความ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคดีใช้เงินคืนแก๊ว 327,040 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันฟ้อง จนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ 3 และที่ 4 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนจำเลยที่ 3 และที่ 4 ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "สำหรับฎีกาข้อแรกของจำเลยที่ 3 และที่ 4 เรื่องอำนาจฟ้อง ซึ่งจำเลยอ้างว่า ใบมอบอำนาจไม่ปิดอากรแสตมป์จึงไม่สมบูรณ์ตามกฎหมายนั้น พิเคราะห์แล้วเห็นว่าตาม ประมวลรัษฎากรมาตรา 121 ตามที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2508 มาตรา 27 บัญญัติว่า "ถ้าฝ่ายที่ต้องเสียอากรเป็นรัฐบาล เจ้าพนักงานผู้กระทำการของรัฐบาลโดยหน้าที่บุคคลผู้กระทำการในนามของรัฐบาล... ฯลฯ อากร เป็นอันไม่ต้องเสีย..." ดังนั้นเมื่อโจทก์คดีนี้เป็นกรมในรัฐบาลอธิบดีซึ่งเป็นผู้แทนของกรมโจทก์ มอบอำนาจให้ผู้หนึ่งผู้ใดฟ้องคดีแทนอากรสำหรับการมอบอำนาจซึ่งกรมโจทก์เป็นฝ่ายที่ต้องเสีย จึงเป็นอันไม่ต้องเสีย โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง... ฯลฯ ปัญหาที่ว่าจำเลยที่ 3 และที่ 4 จะต้องรับผิดชอบ โจทก์หรือไม่... เห็นว่า จำเลยที่ 3 ได้รับมอบหมายจากจำเลยที่ 4 ให้มีหน้าที่และรับผิดชอบ โดยตรงในด้านการเงินและทะเบียนยานพาหนะนอกจากจำเลยที่ 3 จะไม่ปฏิบัติตามระเบียบในการ เก็บรักษาเงินกล่าวคือ ไม่เคยตรวจตราอย่างใกล้ชิดในการเก็บรักษาเงินแล้วยังไม่เอาใจใส่ดูแลใน การนำเงินส่งคลังให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลังดังกล่าวด้วย นับว่าเป็นการ ประมาทเลินเล่ออย่างมาก เป็นเหตุให้จำเลยที่ 1 ที่ 2 ฉวยโอกาสที่จำเลยที่ 3 ละเลยไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบดังกล่าวยกยอกเงินของทางราชการไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวได้ จึงเป็นการละเมิด ต่อโจทก์ สำหรับจำเลยที่ 4 โดยตำแหน่งผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมาย่อมต้องมี หน้าที่รับผิดชอบงานในหน่วยราชการที่ตนมีหน้าที่ควบคุมอยู่ แม้จะได้มอบหมายหน้าที่การเงินให้ จำเลยที่ 3 ไปดูแลแทนจำเลยที่ 4 ก็ยังต้องมีหน้าที่ดูแลมิให้เกิดการเสียหาย ได้ความตาม คำเบิกความของพันตำรวจตรีบัวศรี จิตรปลื้ม และนายดาบตำรวจสมพงษ์ เดชพร เจ้าหน้าที่ การเงินของกองกำกับการตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมาว่า จำเลยที่ 4 เป็นกรรมการรักษาเงินด้วย แต่เมื่อจำเลยที่ 4 มอบหมายหน้าที่การเงินให้จำเลยที่ 3 แล้วจำเลยที่ 4 ก็ไม่ได้มาตรวจตราเรื่อง การเงิน ลูกกุญแจที่เก็บรักษาเงินโดยหน้าที่จำเลยที่ 4 ในฐานะกรรมการรักษาเงินต้องถือไว้ 1 ดอก ตามที่กระทรวงการคลังวางระเบียบไว้เพื่อให้กรรมการแต่ละคนควบคุมซึ่งกันและกันอยู่ในตัว การ จะนำเงินเข้าออกจากที่เก็บต้องมีพยานร่วมรู้เห็นเพื่อความปลอดภัยเกี่ยวกับเงินของรัฐ แต่ปรากฏ ว่าจำเลยที่ 4 หาได้ตระหนักถึงข้อนี้ไม่ กลับมอบกุญแจให้จำเลยที่ 3 ซึ่งมีหน้าที่ถือกุญแจอยู่ 1 ดอกแล้ว ให้ถือกุญแจของจำเลยที่ 4 เพิ่มขึ้นอีก 1 ดอกด้วย เป็นการเปิดช่องทางให้มีการยกยอก เงินได้สะดวกขึ้นอีก เห็นว่าจำเลยที่ 4 นอกจากจะปล่อยปละละเลยไม่ปฏิบัติตามระเบียบในการ เก็บรักษาเงินดังกล่าวแล้วยังไม่ยอมเก็บรักษากุญแจในฐานะเป็นกรรมการรักษาเงินไว้กับตน ทั้ง เมื่อได้มอบหมายให้จำเลยที่ 3 ปฏิบัติหน้าที่แทนตนแล้ว ก็ได้ตรวจตราควบคุมดูแลการนำเงินเข้า และออกจากที่เก็บตลอดจนมิได้ตรวจสอบทะเบียนเงินยืมและเร่งรัดให้มีการส่งใบสำคัญหักล้างเงิน ยืมตามระเบียบจนเป็นเหตุให้จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 ร่วมกันปลอมใบยืมและเบิกเงินไปโดย ผิดระเบียบเป็นจำนวนถึง 29 ครั้ง ถือว่าเป็นความประมาทเลินเล่อเมื่อเกิดการเสียหายอันเป็นผล ของความประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ 4 ดังกล่าวจำเลยที่ 4 จึงหาพ้นความรับผิดชอบในเงินที่ จำเลยที่ 1 ที่ 2 ยกยอกไปไม่ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษามานั้นชอบแล้วฎีกาของจำเลยที่ 3 ที่ 4

ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

สมบูรณ์ ฤกษ์สำราญ · ธีรพันธุ์ รัศมีทัต · อรรถวิทย์ วรรณวินิจ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1436/2531>